

Kommunstyrelsen

§ 135

Dnr KS 2016/00139-130

Beslut - Motion från (M) om jämställdhet och mänskliga rättigheter

Beslut

Förslag till Kommunfullmäktige:

1. Motionen föranleder ingen ytterligare åtgärd.

Reservation

Elisabeth Unell (M), Anna Hård af Segerstad (M), Rodrigo Romo (M) och Jenny Boström (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M) och Anna Hård af Segerstad (M) föreslår i Motion om jämställdhet och mänskliga rättigheter att "Västerås stad tillsammans med andra initierar en utbildning riktad till alla nyanlända som omfattar frågor som mänskliga rättigheter, jämställdhet, barnkonventionen, demokrati, hedersrelaterat våd och förtryck samt skyldigheter och rättigheter i Sverige."

Enligt motionen ska utbildningen ske de första dagarna när man anländer till Sverige/Västerås.

Kommunfullmäktige har den 23 mars 2016, § 110, remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till Kommunfullmäktige:

1. Motionen föranleder ingen ytterligare åtgärd.

Yrkanden

Elisabeth Unell (M) yrkar bifall till motionen.

Staffan Jansson (S) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag att motionen inte föranleder någon ytterligare åtgärd.

Proposition

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels bifall till motionen från Elisabeth Unell (M) och dels bifall till stadsledningskontorets förslag från Staffan Jansson (S). Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra.

Föreslagen propositionsordning godkänns och genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen bifaller stadsledningskontorets förslag att föreslå kommunfullmäktige besluta att motionen inte föranleder någon ytterligare åtgärd.

Kopia till

Individ- och familjenämnden

Stadsledningskontoret
Ami Netzler
Epost: ami.netzler@vasteras.se

Kopia till
Individ- och Familjenämnden

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Motion jämställdhet och mänskliga rättigheter

Förslag till beslut

Förslag till Kommunfullmäktige

1. Motionen föranleder ingen ytterligare åtgärd

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M) och Anna Hård af Segerstad (M) föreslår i Motion om jämställdhet och mänskliga rättigheter att "Västerås stad tillsammans med andra initierar en utbildning riktad till alla nyanlända som omfattar frågor som mänskliga rättigheter, jämställdhet, barnkonventionen, demokrati, hedersrelaterat våd och förtryck samt skyldigheter och rättigheter i Sverige."

Enligt motionen ska utbildningen ske de första dagarna när man anländer till Sverige/Västerås.

Kommunfullmäktige har den 23 mars 2016, § 110, remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsmotivering

Andra samhällsaktörers ansvar

Migrationsverket ansvarar för information till asylsökande nyanlända vuxna och familjer som ännu inte fått kommunplacering. Fokus på informationen avser förutsättningar under asyltiden och initialt om svenska samhället.

Studieförbund har ett nationellt uppdrag och nationella medel för att i samverkan med Migrationsverket ge breddad samhällsinformation främst under asyltiden. Även andra delar av civilsamhället, så som Röda Korset och Svenska Kyrkan med fler, bidrar med att öka kunskap om samhället.

Västerås Stad har ett nära samarbete med Migrationsverket och Länsbildningsförbundet.

Motionens har remitterats till

Individ- och familjenämnden har tagit del av förslaget i motionen och lämnar följande om de insatser som görs:

Nyanlända vuxna och familjer

Alla nyanlända vuxna (PUT/TUT) som är kommunplacerade i Västerås erbjuds samhällsorientering. Samhällsorienteringen är lagstadgad och inom dess åtta block ingår samtliga områden som berörs i motionen. Enheten för Samhällsorientering och Vägledning inom Stöd fritid och entreprenad (SFE) ansvarar för denna insats och använder sig av ett material "Om Sverige" som är framtaget av Göteborgs Stad tillsammans med länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Ensamkommande barn

Ensamkommande barn och andra nyanlända barn får idag ingen samlad utbildningsinsats gällande jämställdhet och mänskliga rättigheter utan kunskapen ges i olika former och över tid. Jämställdhetsfrågor och frågor kring mänskliga rättigheter behöver vara återkommande information, dialog och en del i värdegrundsarbete tillsammans med ungdomar.

HVB-hem vilka arbetar på uppdrag av Sociala nämndernas förvaltning, har i sitt uppdrag att ensamkommande barn och unga ska få den information de behöver säkerställs genom avtalsuppföljning. Flera HVB-hem har jämställdhetspiloter.

Staden har vidare intensifierat direkta satsningar för 2016 så som:

- Ungdomsmottagningen möter målgruppen kring frågor som identitet, kärlek, relationer, förhållningsätt, gränser.
- Sommarsysselsättning (60 platser)
- Fritidsgårdar genomför anpassade utbildningar i jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter. Satsning på att utbilda fritidsledare på samtliga gårdar.
- Jämställdhet och mänskliga rättigheter ska genomsyra skolans alla ämnen och förhållningssätt. Skolan också ge specifika kunskaper i detta under de samhällsorienterande ämnena.

Jämställdhetsfrågor och frågor kring mänskliga rättigheter behöver dock vara återkommande information, dialog och en del i värdegrundsarbete tillsammans med ungdomar.

Stadsledningskontorets överväganden

Sverige och Västerås har under senaste året tagit emot ett historiskt högt antal asylsökande vilket sätter extra press på samhällets alla aktörer. Det nationella ansvaret för inledande information är givet statliga myndigheter. Det är i vardagen i möten med myndigheter, offentliga verksamheter och civilsamhälle i alla former av dialoger som kunskapen om att leva i svenska samhället också måste förmedlas och genom förståelse ges möjlighet till aktivt deltagande i samhället.

Stadsledningskontoret har på uppdrag av Kommunstyrelsen tagit fram en kortfattad folder Välkommen om ramverket för det svenska samhället utifrån samtliga områden som berörs i motionen. Foldern ska kunna användas av många aktörer och lämnas till de som är asylsökande eller nyanlända i olika sammanhang.

Individ- och familjenämnden redovisar ett brett register av insatser för information- och kunskapshöjande insatser som genomförs av olika aktörer inom Västerås stad, genom upphandling eller i samarbete med andra aktörer i staden.

Länsbildningsförbunden har av Regeringen erhållit uppdrag och medel för att förstärka samhällskunskap och språk.

I ett samhälle med invånare med ett brett spektra av språk och kulturkompetenser är det avgörande att få samhällsinformation i rätt tid, på olika sätt, av olika samhällsaktörer och över tid. Både vad som är tydligt lagstadgat och följer konventioner eller vad som kan ses som kulturbundet (gälla för en viss geografiskt område/plats under långa tidscykler). Detta bör tas hänsyn till då vi planlägger verksamhet i stadens förvaltningar som på olika sätt möter nya invånare med annan etnisk bakgrund.

Individ- och familjenämnden

Utdrag ur Sammanträdesprotokoll

Sammanträde med	Individ- och familjenämnden
Sammanträdesdatum	Torsdag den 28 april 2016
Plats och tid	Stadshuset, A 287, kl 13:00-16:30
Sekreterare	Teresia Kjellgren - aq339

IFN § 110 Dnr 2016/120-IFN-010

Motion från (M) om jämställdhet och mänskliga rättigheter

Beslut

Individ- och familjenämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och överlämnar det som svar på motionen till Kommunstyrelsen.

Reservation

Viktoria Högström Unell (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Moderaternas yrkande i kommunstyrelsen och Patric Sjölund (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Sverige Demokraternas yrkande i kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Migrationsverket arbetar för att ta fram ett informationsmaterial och besöker de olika asylboendena i länet för att ge asylsökande information om svenska samhället. Studieförbundet har erhållit nationellt uppdrag och nationella medel för att i samverkan med Migrationsverket ge samhällsinformation främst under asyltiden.

Alla nyanlända vuxna som är kommunplacerade i Västerås erbjuds samhällsorientering. I samhällsorienteringen ingår samtliga områden som berörs i motionen.

Ensamkommande barn och andra nyanlända barn får idag ingen samlad utbildningsinsats gällande jämställdhet och mänskliga rättigheter utan kunskapen ges i olika former och över tid. Jämställdhetsfrågor och frågor kring mänskliga rättigheter behöver vara återkommande information, dialog och en del i värdegrundsarbete tillsammans med ungdomar.

Sociala nämndernas förvaltning har den 4 april 2016 lagt fram förslag till beslut

Yrkande

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Viktoria Högström Unell (M) och Patric Sjölund (SD) yrkar på avslag till förmån för sina respektive yrkanden i kommunstyrelsen.

Proposition

Ordförande ställer bifall mot avslag och finner att nämnden bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Rätt utdraget intygar

Teresia Kjellgren - aq339

VÄSTERÅS STAD

Maria Boman
Sociala nämndernas förvaltning

1

2016-04-18

2016/120-IFN-010

Individ- och familjenämnden

Yttrande över motion om jämställdhet och mänskliga rättigheter

Kommunstyrelsen begär att Individ och familjenämnden lämnar yttrande över motion från (M) om jämställdhet och mänskliga rättigheter.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att "Västerås stad initierar en utbildning riktad till alla nyanlända som omfattar frågor som mänskliga rättigheter, jämställdhet, barnkonventionen, demokrati, hedersrelaterat våd och förtryck samt skyldigheter och rättigheter i Sverige."

Bakgrund

I motionen föreslås att Västerås stad ska initiera och tillsammans med andra aktörer genomföra, så att alla som kommer till Västerås, oavsett om man är asylsökande eller fått kommunplacering, barn eller vuxen, ska få utbildning gällande jämställdhet och mänskliga rättigheter. Enligt motionen ska utbildningen ske de första dagarna när man anländer till Sverige/Västerås.

Den som just sökt asyl i Sverige och kommer till Västerås har en jobbig resa bakom sig, de kan ha upplevt fasansfulla saker, förlorat sitt hem och kanske sett nära och kära dödas i krig eller förolyckas under resan. Det är gamla och unga, en del är högutbildade och andra har aldrig gått i skolan. De har nyligen kommit till ett nytt land där allt är okänt och det är mycket att ta till sig. De asylsökande är en stor grupp av individer med olika ursprung och erfarenheter. Att få dessa människor att bli mottagliga för informationen direkt när de anlät till Sverige är en utmaning. Det medarbetare som möter ensamkommande barn och ungdomar har erfarit, är att det är en process för dessa unga att ta till sig och förstå informationen. En utbildning när man anländer inte är tillräckligt utan dialogen om jämlikhet, jämställdhet, sex och samlevnad, mänskliga rättigheter, behöver fortgå över tid. Här har de personer som har ansvar för den dagliga omvårdnaden av den unge en mycket viktig roll.

Migrationsverkets ansvar

Migrationsverket ansvarar för de asylsökande nyanlända vuxna och familjer som ännu inte fått kommunplacering. Migrationsverket arbetar för att ta fram ett informationsmaterial och besöker de olika asylboendena i länet för att ge asylsökande information om svenska samhället.

Studieförbund har erhållit nationellt uppdrag och nationella medel för att i samverkan med Migrationsverket ge samhällsinformation främst under asyltiden.

När/om dessa nyanlända får uppehållstillstånd i Sverige sker en kommunplacering enligt fördelningstal. Det kan vara Västerås eller någon annan kommun i Sverige. Västerås Stad har ett nära samarbete med Migrationsverket och Länsbildningsförbundet. Staden har påbörjat framtagande av en broschyr om hur det svenska samhället fungerar och denna kommer kunna lämnas till de som är asylsökande i olika sammanhang under sin tid som asylsökande och som innevånare med permanent uppehållstillstånd eller tillfälligt uppehållstillstånd.

Kommunens ansvar

Västerås Stad ansvarar för mottagande av ensamkommande barn samt vuxna och familjer som kommunplacerats i Västerås. Västerås Stad har även ansvar för skolgång till alla barn, även de som är asylsökande och finns på anläggningsboenden.

Ensamkommande barn och andra nyanlända barn får idag ingen samlad utbildningsinsats gällande jämställdhet och mänskliga rättigheter utan kunskapen ges i olika former och över tid. Jämställdhetsfrågor och frågor kring mänskliga rättigheter behöver vara återkommande information, dialog och en del i värdegrundsarbete tillsammans med ungdomar.

Åtgärder gällande nyanlända vuxna

Alla nyanlända vuxna som är kommunplacerade i Västerås erbjuds samhällsorientering. Samhällsorienteringen är lagstadgad och inom dessa block ingår samtliga områden som berörs i motionen. Enheten för Samhällsorientering och Vägledning inom SFE använder sig av ett material "Om Sverige" som är framtaget av Göteborgs Stad tillsammans med länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Åtgärder gällande ensamkommande barn och nyanlända barn

Hem för vård och boende (HVB)

På HVB arbetar personalen ständigt med jämställdhetsfrågor och frågor kring mänskliga rättigheter. Ensamkommande barn som bor på HVB får till en viss del information från boendepersonal (detta kan skilja sig mellan olika utförare), och där diskussioner om jämställdhet också förs över tid. Den dialogen som ungdomarna har med personalen under ordnade former och i vardagen är ett viktigt komplement och ej att förringa. Det kan t.o.m. vara där som ungdomen får en möjlighet till fördjupad kunskap och förståelse. En del HVB har också jämställdhetspiloter som för tillfället är under utbildning. Länsstyrelsen har tagit fram ett utbildningsmaterial gällande jämställdhet. Arbete utifrån materialet har påbörjats.

Samtliga HVB som arbetar på uppdrag av SNF, har i sitt uppdrag att informera och arbeta för att de boende ska få den information de behöver för att slussas ut i svenska samhället. Att barnen får den information de behöver säkerställs genom avtalsuppföljning.

Ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningen har under 2015 träffat 34 ensamkommande barn som bor på HVB, vid två tillfällen á 2 timmar och diskuterat frågor som identitet, kärlek, relationer, förhållningsätt, gränser, känslor, lagar och normer. Diskussioner förs mellan Västerås Stad och Landstinget om hur ungdomsmottagningen under 2016 och framåt ska fortsätta utbilda/informera ensamkommande barn om jämställdhet, sex och samlevnad mm. Staten har avsatt medel riktat till ungdomsmottagningarna inom ramen för psykiatrisatsningen 2016-2018.

Sommarsysselsättning

60 platser är avsatta till sommaren för sommarsysselsättning för ensamkommande asylsökande ungdomar, där en del av tiden kommer vara praktik och en del kommer att innehålla samhällsinformation. Jämställdhetsfrågor och frågor kring mänskliga rättigheter kommer att inkluderas i samhällsinformationen.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdarna har ansökt om medel (från de 73 milj kr som staden fått för extrakostnader för flyktingmottagande) för att skapa anpassade utbildningar i jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter där "svenska" barn och flyktingar möts över gränser under ordnade former. Planeringen är att använda länsstyrelsens material även här och utbilda fritidsledare på samtliga gårdar.

Skolan

Jämställdhet och mänskliga rättigheter ska genomsyra skolans alla ämnen och förhållningssätt och bygger på skollagen kap. 1-2. Ämnesmässigt ger skolan också kunskaper i detta under de samhällsorienterande ämnena.

Motion

Västerås den 4 februari 2016

Motion om jämställdhet och mänskliga rättigheter

Det sägs att demokrati och det öppna samhället måste vinnas hos varje generation. Viktiga värderingar som alla människors lika värde och arbetet för ett mer jämställt samhälle är grundläggande.

Nu har ett stort antal människor flytt till Sverige från kulturer där kvinnor inte lever med jämställda villkor och där det finns en utbredd hederskultur. Då är det viktigt med utbildning för att hindra hedersrelaterat våld och förtryck och att vi alla har kunskap om samhällets grundläggande värderingar.

Utbildningen bör innehålla normer och värderingar om barn och kvinnors rättigheter. Det ska finnas med i samhällsutbildningen för nyanlända och ensamkommande och dessa delar ska vara obligatoriska. På detta sätt göra klart från början vilka värderingar, rättigheter och skyldigheter som gäller i vårt land och Västerås.

För att lyckas med integration så behöver grundläggande värderingar tydliggöras redan från början när man kommer till Sverige och Västerås. Det innebär att vi redan de första dagarna i Sverige och Västerås måste se till att denna utbildning genomförs.

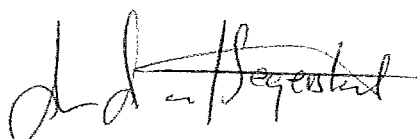
Även om ansvaret ligger på Migrationsverket är det en viktig fråga för Västerås. Människor som kommer till Västerås ska ges bästa möjlighet och förutsättning och då kan vi inte vänta på beslut om placering och uppehållstillstånd. Västerås stad behöver därför initiera och tillsammans med aktörer genomföra utbildning för alla som kommer till Västerås oavsett om placeringen är som kommunplacering, på flyktingförläggning eller i ett HVB- hem.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att Västerås stad initierar en utbildning riktad till alla nyanlända som omfattar frågor som mänskliga rättigheter, jämställdhet, barnkonventionen, demokrati, hedersrelaterat våld och förtryck samt skyldigheter och rättigheter i Sverige.

Elisabeth Unell (M)

Anna Hård af Segerstad (M)